

Fremtidsfullmakt

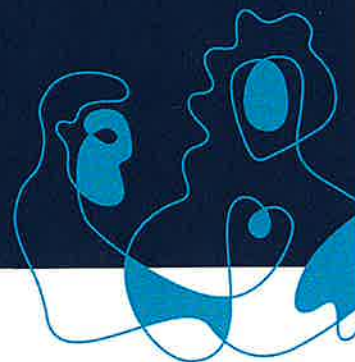
Vergemålsavdelingen

w/seniorrådgiver Karin Bjørnebekk

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

1

Hva skal jeg snakke om?

Foto:

- Statsforvalteren som vergemålsmyndighet
- Kort om ulike representasjonsformer - vergemål, fullmakt, legalfullmakt og vedvarende fullmakt
- Fremtidsfullmakt

2

2

Ulike ordninger

Vergemålsloven regulerer flere ordninger for bistand og støtte:

- Vergemål
- Fremtidsfullmakt
- Legalfullmakt (nærstående representasjonsrett)

Felles:

- Ivaretagelse av økonomi og/eller personlige interesser
 - Tilpasses personens behov
 - Ikke særlig personlige forhold
 - Ikke praktisk bistand
 - Grensen mot pårørendes rettigheter

3

3

Vedvarende fullmakt og fremtidsfullmakt

- Vedvarende fullmakt: En fullmakt som opprettes når personen selv er i stand til å forstå hva det innebærer. Den trer i kraft med umiddelbar virkning, og fortsetter å gjelde i fremtiden når personen selv ikke er i stand til å ivareta egne interesser, og/eller ikke lenger er samtykkekompetent.
- Fremtidsfullmakt: En fullmakt som opprettes når personen selv er i stand til å forstå hva det innebærer, men som ikke trer i kraft før personen er ute av stand til å ivareta sine interesser, og/eller ikke lenger er samtykkekompetent.

4

4

Fremtidsfullmakt

Hva er en fremtidsfullmakt?

- et dokument hvor du gir én eller flere personer fullmakt til å ivareta dine økonomiske og/eller personlige interesser dersom du, på grunn av sinnslidelse, demens eller alvorlig svekket helbred, ikke lenger er i stand til å ivareta dine egne interesser

5

5

Hvorfor fremtidsfullmakt?

- Privat alternativ til vergemål
- Du oppretter selv fremtidsfullmakten = fullmaktsgiver
- Du bestemmer selv innholdet
 - Kan ikke omfatte særlig personlige forhold; stemme ved valg, inngå ekteskap, opprette/endre testament, etc.
- Du velger selv hvem du vil at skal ivareta dine interesser/utføre oppgavene = fullmektig

6

6

Hvem kan opprette en fremtidsfullmakt?

- Over 18 år
- Opprettes når du har nødvending forståelse («er ved dine fulle fem»)
 - For personer som allerede har en demensdiagnose vil det derfor kunne være for sent å opprette en slik fullmakt

7

7

Hvem kan man gi fullmakt til?

- Én eller flere personer, ikke et advokatfirma el. organisasjon
- Over 18 år når fremtidsfullmakten skal brukes
- Kan ikke selv ha verge
- Velg noen du har særlig tillit til

8

8

Hvordan går man frem?

- Bruke tid på å tenke gjennom dine egne ønsker og behov for fremtiden
 - Ta også høyde for uventede hendelser
- Ved tvil om samtykkekompetanse ved opprettelse, bør du innhente legeerklæring eller be legen skrive i journal at du oppretter fremtidsfullmakt og forstår hva det innebærer
- Strengt krav som må være oppfylt for at dokumentet skal være gyldig
- Du kan opprette fremtidsfullmakt uten hjelp fra advokat dersom du setter deg inn i informasjonen på vår nettside/informasjonskriv om fremtidsfullmakt. Ønsker du mer veiledning må du kontakte advokat og selv betale for advokatens arbeid.

9

9

Krav som må være oppfylt

- Skriftlig
- Fremtidsvirkning
- Fullmaktsgiver må underskrive dokumentet
- To vitner må underskrive:
 - vitnene må ha fylt 18 år
 - vitnene må forstå betydningen av det å undertegne
 - den som gis fullmakt og vedkommendes nærmeste (ektefelle, samboer, foreldre, barn og barnebarn) kan ikke undertegne som vitne
 - bør ikke velge vitner som kan ha egeninteresse
 - vitnene skal kunne bekrefte at det er fullmaktsgivers signatur på dokumentet
 - de to vitnene må være til stede samtidig og skrive under etter fullmaktsgivers ønske

10

10

Hva bør dokumentet også innehold?

- Datering, opprettet av fri vilje, fullmakt til å innhente legeerklæring og personalia på vitnene
- Hus, hytter og annen eiendom. Salg og evt. reinvestering i ny bolig. Eiendom bør identifiseres
- Vil du gi gaver/arveforskudd ved salg av bolig (er med i de fleste eksempler)
- Disponere over verdipapirer/fond/aksjer
- Representasjon overfor andre?
- Opplysningsplikt evt regnskapsplikt til noen?
- Inhabilitet/interessekonflikt – skal fullmektigen kunne gi gaver eller selge til seg selv
- Skifte/uskifte – få uskifteattest eller kreve skifte på vegne av fullmaktsgiver
- Situasjonen kan være endret til fremtidsfullmakten skal brukes. Lurt å ha en fullmektig nr. 2 dersom den foretrukne likevel ikke kan ivareta dine interesser

11

11

Hva gjør du etter at du har opprettet?

- Du oppbevarer selv originalen på et forsvarlig sted (f.eks. safe) – Statsforvalteren oppbevarer ikke
- Behov for flere originaler?
- Kan være lurt at fullmektigen(e) vet hvor den oppbevares
- Kan være lurt å informere fastlege
- Statsforvalteren forhåndsgodkjenner ikke
 - Du har selv risikoen for at den er gyldig, og må kontakte advokat hvis du ønsker hjelp
- Ønsker du senere å gjøre endringer må du ha nye signaturer

12

12

Hva gjør fullmektigen (som har fått fullmakt)?

- Innhenter legeerklæring når fremtidsfullmakten trer i kraft
- Kan søke om at Statsforvalteren stadfester ikrafttredelsen – må fremlegge:
 - Fremtidsfullmakt i original
 - Utfylt søknadsskjema
 - Bevis for at pårørende er varslet
 - Legeerklæring om fullmaktsgivers aktuelle helsetilstand

13

13

Hva gjør Statsforvalteren?

- Kan stadfeste ikrafttredelsen av fremtidsfullmakten hvis vilkårene er oppfylt
 - Utsteder attest og avgjørelse
- Sender attest til registrering/tinglysing (Løsøreregisteret, Kartverket, Folkeregisteret, Enhetsregisteret og Foretaksregisteret)
- Stadfester ikke:
 - Fullmakten ikke opprettet i samsvar med krav
 - Fullmaktsgiver ikke kommet i tilstand som nevnt i § 78
 - Fullmaktsgiver under 18 år når opprettet eller manglet evnen til å forstå disposisjonens betydning på opprettelsestidspunktet
 - Vitnene oppfyller ikke kravene
 - Fullmektigen ikke egnet
 - Avgjørelse om ikke å stadfeste kan ikke påklages

14

14

Hva gjør Statsforvalteren (forts.)?

- Unntaksvis: pålegge regnskapsplikt, opplysningsplikt
- Generell veiledning, privat alternativ til vergemål
- Kan opprette vergemål ved behov (f.eks. interessekonflikt eller ikke omfattende nok) eller ikke stadfestet.

15

15

Informasjon og kontaktinformasjon

- Statsforvalteren i Oslo og Viken, Postboks 325, 1502 Moss
- E-post: sfospost@statforvalteren.no
- Telefon: 69 24 70 00 eller 22 00 37 00 (vergemålsavdelingen)
- <https://www.statsforvalteren.no/os/>
- <https://www.vergemal.no>

Besøk:

Oslo: Holberg Terrasse, Stensberggata 27

Drammen: Dr. Hansteinsgate 9 (DBC – Drammen stasjon Business Center)

Moss: Vogts gate 17

16

16